

[Krag.]

naturligvis ikke, at den højtærede Minister, som ogsaa har Blikket aabent herfor, siger, at Optagelse ikke maa ske, medmindre der er Plads, thi sker Optagelse det ene Sted, hvor der er Plads, og det ikke kan ske det andet Sted, fordi der ikke er Plads, vil selvfølgelig Kravet om øget Plads det andet Sted øjeblikkelig opstaa, og det med en saadan Kraft, at Modstanden mod det ret hurtigt vil blive brudt.

Den højtærede Minister mener, at alt det, han her foreslaar: den kolossale Forhøjelse af Aldersrenten, den store Udvidelse af Adgangen til at faa Aldersrente, alle Til lægene og den øgede Byrde af Invalideforsikring skal kunne bæres ved Hjælp af en Merudgift til Invaliderente paa 3 Mill. Kr. og en Merudgift til Aldersrenten paa 9 Mill. Kr.

For blot nogle Aar siden kostede Aldersrenten 70 Mill. Kr., medens vi nu er nede paa omkring 60 Mill. Kr. som Følge af Tilpasningspolitikken i 1927 og andre Ændringer, der er sket, og naar jeg tænker paa dette, maa jeg sige, at jeg møder den højtærede Ministers Opførelse her med stor Skepsis. Den er naturligvis foretaget af den bedste Sagkundskab og ud fra det solideste Skøn, men Virkeligheden har altid styrtet saadanne Beregninger over Ende, og med alt det nye, her føjes ind, alt det, den højtærede Minister her vil yde paa alle mulige Omraader og alle mulige Maader, tror jeg aldeles ikke, at disse Beløb er tilstrækkelige.

Sluttelig vil jeg da sige, at Venstre erklærer sig villigt til en principiel og saglig Behandling af den højtærede Ministers Forslag. Vi finder, som det fremgaar af mine Udtalelser, at Forslagene paa mange Punkter er for vidtgaaende; de ofrer paa mange Steder paa Systematikens Alter mere, end vi maa anse for fornødent, og vi mener ogsaa, de aabner for nye Udgifter og Til lægsudgifter til bestaaende Udgifter i overordentlig vidt Omfang. Og hvad vi mest er betænkelige ved: de skaber en Forsørgelsesret i en Mængde Tilfælde, hvorved der, selv om det ikke betyder væsentligt andet eller mere, end hvad det allerede ligger i Grundlovens og den gældende Lovgivnings Ord, dog blæses en Aand ind i det hele, som vi frygter kan blive kostbar; jeg har begrundet, paa hvilken Maade vi ængstes for, at dette vil kunne ske.

Forslagene aabner i Virkeligheden ikke videre Plads for Princippet Hjælp til Selvhjælp, end den bestaaende Lovgivning rummer. Maaske kan det dog siges, at det indirekte sker for Aldersrentens Vedkommende,

fordi man knytter Adgangen til denne Ydelse til en Forsikring paa andre Omraader; men det er ogsaa kun indirekte, det kan hævdes, at der her er skaffet øget Plads for dette Princip, paa hvilket vi i Venstre lægger saa overordentlig stor Vægt, thi Aldersrente som Forsikring er jo en gennemskuelig Fiktion. Men jeg lægger Vægt paa det, her er sket, fordi jeg haaber, den højtærede Minister derigennem har skaffet Plads for en Udvikling paa dette Omraade, som kan blive overordentlig betydningsfuld.

Jeg vil sige til den højtærede Minister, at hvis vi skal gaa saa vidt, som her er foreslaaet, haaber jeg, den højtærede Minister til Gengæld vil være villig til at optage til Overvejelse Spørgsmaalet om en direkte Præmieydelse indenfor visse Aldersklasser til Dækning af en Del af den med Aldersrenteforsikringen følgende Udgift.

Her tænker jeg aldeles ikke paa det rationelle Forsikringsprincip, hvilende paa Opsummering af en til Forpligtelsernes Omfang svarende Præmiereserve — de Konserveratives Forslag paa dette Omraade har jeg, ogsaa som Minister, haft Lejlighed til at udtale mig om — Byrden af en saadan rationel Ordning kan efter min bedste Opfattelse den danske skatteydende Befolkning ikke bære, samtidig med at den skal bære Byrden af den vederlagsfri Forsørgelse af sit eget Slægtleds gamle.

Derimod kunde jeg meget vel tænke mig den Ordning tilvejebragt, at vi ved Siden af en Præmieydelse gennem en vis Aarrække baserede hele Aldersrenten paa Statens økonomiske Kraft, saaledes som Tilfældet allerede er med Hensyn til Invaliderente, thi kun derigennem skaffer vi Plads for Hjælp til Selvhjælp, og kun derigennem muliggør vi, at en Byrde af det Omfang, som de foreliggende Lovforslag vil medføre, kan bæres, først og fremmest under Hensyn til den store Udvidelse af Adgangen til Aldersrente til talstærke Kredse i Befolkningen, som nu foreslaas. Jeg haaber, at den højtærede Minister paa dette Punkt vil være forhandlingsvillig.

De opstillede Budgetter skal jeg ikke komme ind paa i Enkeltheder, jeg har udtalt mig om dem i Tilknytning til de forskellige Udgiftsposter. Nu vil den højtærede Minister naturligvis kunne sige: ja, men der er ikke nogen Begrundelse for disse Betragtninger, der er ikke ført noget Bevis for, at de opstillede Poster er for lave her eller der. Nej, et saadant Bevis kan selvfølgelig ikke føres paa teoretisk Vis, det kan kun føres gennem Erfaringen, og jeg føler mig ganske overbevist om, at Erfa-